1855. TWEE EN DERTIGSTE JAARGANG. N°. 64.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op **Woensdag** en **Zaturdag.** De prijs is per *drie maanden* te Assen *f* 1.85, buiten Assen franco per post *f* 2,00.

ZATURDAG 11 AUGUSTUS.

De prijs der Advertentien is van tot 5 regels **75** cent en voor elken regel meer **10** cent, behalve 35 cent zegelregt.

Bij deze Courant wordt een BIJBLAD uitgegeven.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der gemeente Assen brengen ter kennis der belanghebbenden, dat, volgens de bepalingen van art. 22 van het reglement op het beheer der wegen en waterlossingen in Drenthe, goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van 2 Augustus 1852 no. 57, de stroomen en waterlossingen in de gemeente Assen tusschen den 21 Augustus en 1 September aanstaande zullen worden geschouwd, en worden de pandpligtigen derhalve uitgenoodigd hunne panden in dezelve in orde te brengen, ter voorkoming van bekeuringen.

ASSEN, 30 Julij 1855.

De Burgemeester, H. J. OOSTING.
De Secretaris, KIJMMELL.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

9. AUG.

Zal Sebastopol genomen worden? blijft altijd de groote vraag. De groote meerderheid twijfelt er sterk aan, ja groot is het getal van hen, die daarop openlijk stout *neen* antwoorden, die zelfs durven beweren, dat de Malakoff-toren en het fort Redan niet in de magt der geällieerden zullen vallen. Wij echter, die gewis niet hebben behoord tot hen die de expeditie naar de Krim als een uitstapje naar Luilekkerland beschouwden, die dikwijls in ernstige taal de menschenslagterij aldaar hebben afgekeurd en menigmaal met spotternij de grootspraak der geällieerden hebben bejegend — wij zijn zoo gerust niet aangaande het lot van de veste en nog minder van dat des torens en der batterij. Wij hebben nog altijd te groote gedachte van het krijgskundig genie des Franschen Opperbevelhebbers. Als die durft beweren: Sebastopol zal in onze handen vallen, dan kunnen wij aan de onmogelijkheid daarvan niet zoo voetstoots gelooven. Die bevelhebbers kunnen de werken der vesting beoordeelen en zullen ook wel ten naastenbij de sterkte van de bezetting kennen. Zij kunnen hunne eigene troepen tellen, de kracht van hun geschut en andere aanvals-middelen wegen en dat zij over onversaagde mannen commanderen, weten zij met en beter dan de geheele wereld. Zonden nu, dit alles in aanmerking genomen, *zij* ongelijk hebben, tegenover de stuurlui aan land, die roepen, meer omdat zij het wenschen dan omdat zij het kennen: „Sebastopol is niet te veroveren!" Zouden die krijgslieden van naam, aan wier moed door niemand werd betwijfeld, en wier talent bewondering oogstte, het beleg blijven voortzetten en steeds rapporteeren: „wij hebben goeden moed op den uitslag," als hun verstand overtuigd was: „wij moeten de Krim weder verlaten zonder Sebastopol!" Dat is voor ons, althans nu nog, ongeloofelijk.

Weldra zal het voorwaarts een en ander ophelderen en wij zullen, na een bloedigen dag, weten wie gelijk had. Een aanval toch *moet* op handen zijn, want, volgens de jongste tijdingen, hooren de geallieerden de klokken van Sebastopol en de taptoe slaan. Huivering grijpt ons aan bij de lezing dezer kleine mededeeling. Duizenden hooren de klokslagen en wie weet hoe spoedig hun geluid wordt vernomen door andere duizenden, die op hun graf staan. Duizenden hooren de avondmuzijk binnen de doorluchte vesting en wie weet hoe spoedig hun oor geen vrolijke toonen der muzijk meer opvangt! Welk eene rust voor een verschrikkelijken strijd, waartoe elk oogenblik één man het kommando kan geven!

Men spreekt nog gedurig, vooral in Duitsche bladen, van een verlaten van de Krim, althans van het opheffen van het beleg, terwijl het leger der geallieerden in versterkte plaatsen, als Eupatoria, Kamiesch, Balaklava, zou overwinteren. Maar het opheffen van het beleg zou gelijk staan met het prijs geven van al het werk, dat tegen de vesting is opgeworpen. De Russen vernietigden in eene week, wat in maanden werd opgebouwd, of zij gebruikten het welligt gedeeltelijk tegen den vijand, als die in de lente van 1856 tegen de vesting optrok.

Vrijwillig kunnen de geallieerden hun werk tegen de vesting niet opgeven. Eene krachtige, ja eene wanhopige poging moet er worden ondernomen, om de Schippers-voorstad te veroveren en daar dan — overwinteren!

Het is gemakkelijk de Krim-zaken zoo voor de lessenaar of om de praattafel naar eigen zienswijze en tot eigen genoegen te schikken, maar de tijd beschaamt zoo dikwijls het verstand van hen, die op zoo verren afstand de zaken beoordeelen. Straks komt de herfst met zijn drooge en natte koude en werpt welligt weer duizenden op het ziekbed. Op hem volgt de winter, die het lijden verzwaart of door ondragelijke koude het leven des krijgsmans verkommert. Maar, zullen de Russen dit alles zoo lijdelijk aanzien? Zullen zij de ellende der geallieerden niet verzwaren, door hen, te verontrusten. In den afgeloopen winter hadden zij daartoe de kracht niet, maar zal hen die ook nu nog ontbreken? Wij gelooven het niet. En wie weet ook of niet waar is, wat anderen beweren: de Russen willen niet vechten, zij ontwijken elke groote bataille aan de kusten: zij hopen er op, dat het Westen nog meer troepen naar de Krim zendt, voor de groote dag nadert waarop zij met hunne vijanden de rekening willen sluiten. Ziekte en gebrek, zeggen zij, moeten eerst hun deel in den Westerschen buit hebben en dan vragen wij het onze, dat is het overige, dat is *alles wat er overschiet.*" Zij volgen ook nu weder in de Krim, wat zij deden tegenover Napoleon I. Wijken om eens te zekerder te overwinnen.

Na den tweeden aanval op den Malakoff-toren zal het hoogstwaarschijnlijk worden beslist, wat in de Krim verder zal geschieden.

In Azie is het thans ook bedrijvig op het oorlogsveld. De Russen bedreigen Kars en Erzerum, en Muravief viel op 13 Julij op 't onverwachts het verschanst kamp der Turken bij Kars aan, doch werd teruggeslagen. Men zegt, dat hij zich tot een tweeden aanval gereed maakt. Dat Schamijl de benaauwde Turken te hulp zou snellen, schijnt onwaar.

De strijdvoerende Mogendheden verwijten elkander dikwijls, dat van wederzijden de rampen des oorlogs, door de wijze waarop men dien voert, verzwaard worden, en als een bewijs daarvoor deelen wij een afschrift van het rapport mede van den abt Alexander, van het klooster van den eersten rang, op Soloveto, aan den militairen gouverneur van Archangel, luidende aldus:

„Den 15 (27) Junij voer een groot oorlogschip langs de noordkust van het eiland Soloveto, en wierp er den 16 (28) ten zes ure in den morgen het anker uit, op 14 wersten afstand van het klooster.

„Wij namen toen den volgenden maatregel: de kapitein Stepanoff ging met vijf kanonnen door het bosch naar den oever waar het schip lag, en keerde naar het klooster terug, na den vuurwerker Bijkoff gelast te hebben de stukken te rigten; toen begaf ik mij zelf naar de plaats.

„Tegen vier uur in den namiddag veranderde de vijand van legerplaats en ankerde ten zuiden van het eiland, op ongeveer vijf wersten van de kust, op eene bedekte plaats, in het gezigt van het klooster en bezette hij het eiland Zaïatsky, waar de Engelschen het vorige jaar de deuren der kerk van St. Andries hebben opengebroken. Meer dan twintig uren bleven zij voor anker liggen en gingen des avonds ten zes ure onder zeil, in de rigting van Kemy of het vlek Schoumla.

„Nadat de vijand vertrokken was, begaf ik mij naar het eiland Zaiatsky, waar ik het volgende vernam:

1. Een groot aantal Engelschen, meest officieren, van welke een Russisch sprak, waren op het eiland aan land gekomen, waar twee bekeerde broeders der orde het opzigt over eenige gebouwen houden. Jegens een dezer grijsaards waren zij zeer vriendelijk, den anderen, een Fin, die onlangs tot de Grieksche kerk was overgegaan en slecht Russisch sprak, lieten zij aan zich zelven over. 2. Zij vroegen: Hebt gij nog denzelfden abt als verleden jaar? Hoeveel soldaten en kanonnen zijn er in het klooster? en toen de ander een klein getal noemde, zeiden zij glimlagchend, dat zij zeer goed wisten wat er in het klooster was. 3. Zij doorzochten alles in de kerk en in de huizen, maar namen niets mede. 4. Er waren op het eiland 12 schapen en een bok, de Engelschen doodden al de schapen met geweerschoten, hetgeen wij zagen, en namen ze meê aan boord, maar zij spaarden den bok, die hen geliefkoosd had, en wilden hem ook meê nemen; zij schreven een Engelsch briefje, dat zij den ouden Mennon gaven, met last, het den abt ter hand te stellen. 5. Zij bevolen den abt te zeggen, niet in gebreke te blijven hun de ossen te zenden, die zij op Solveto gezien hadden, met bedreiging, dat zij ze anders zouden komen halen, en eischten, dat men hun binnen drie dagen daarop zou antwoorden, wijl zij in dien tijd te Zaïatsky terug zouden komen.

„De oude Mennon had den moed tot hen te zeggen: „„Hoe schaamt gij u niet de gewijde gebouwen aan te vallen? Gij zult roem oogsten als gij eene stad neemt, maar niet een klooster; ik ben zelf als soldaat met de geallieerden in Parijs geweest; ik heb steden helpen innemen, maar de kerken lieten wij ongemoeid."" De tolk deelde deze opmerking aan al de officieren mede, die hier tegen niets aanvoerden, waarop hij zeide: „„Ik heb medelijden met u; Rusland is goed, ik heb vele van deszelfs steden bezocht, ben te Kieff en in de Catacomben geweest; maar wat kunnen wij doen? Wij handelen zooals bevolen is.""

„Gedurende hun verblijf op het eiland hebben de Engelschen het plan van het klooster geteekend, waartoe de plaats zich zeer goed leende, wijl men het geheel zien kon.

„Eerbiedigljk deze feiten ter kennis uwer excellentie brengende, meen ik hier te moeten bijvoegen, dat ik heden een gelijk verslag aan de Heilige synode heb toegezonden, met het briefje dat de Engelschen voor mij hadden achtergelaten."

10 AUG.

Nog altijd gelooft men, dat Pélissier vóór 15 Augustus, de Napoleonsdag in Frankrijk, de Malakoff-toren zal aanvallen, in de hoop, dat op genoemden dag de Fransche zegevlag van den puinhoop even als van de torens der hoofdstad van het „beschaafde Europa" wappert. Te Parijs zijn ook velen die dit *met* Pélissier gelooven en nog veel meer die het met hem *hopen*. Welligt is bij hem zelven de hoop ook sterker dan het geloof, althans in een brief, onlangs van hem te Parijs ontvangen, schrijft hij: „Op mij rust eene moeijelijke taak. Ik zocht die niet, doch hoop haar tot een goed einde te brengen. Maar — wat al moeijelijkheden!" De tijd is een goede leermeester, ook voor Pélissier. Men herinnert zich toch nog wel, dat hij in Algiers durfde zeggen: „was ik opperbevelhebber dan had ik Sebastopol in weinige dagen." Hij werd het — hij beleefde een 18 Junij en. . . wij zullen zien wat hij doet.

Zie hier nog een brief uit het merkwaardig militaire Krimleven. Hij is geschreven in het kamp der geallieerden en luidt aldus:

„De kanonnade is zeer levendig geweest," of wel, „zij is verflaauwd," zijn twee zinnen, die ik wel op mijn papier mogt laten drukken, om ze beurtelings aan het hoofd mijner correspondentien te zetten. Deze morgen moet ik mij van de eerste bedienen, wij hebben een der hevigste kanonades gehad; om de uitdrukking van een Fransch onderofficier te gebruiken, zal ik u zeggen; dat men langs de Engelsche en Fransche liniën aan het kanonvuur zijn pijp had kunnen opsteken. Het vuur der geällieerden werd inderdaad goed onderhouden, maar de vijand antwoordde op denzelfden toon. Het is duidelijk en elke gedeeltelijke of geheele hervatting van het bombardement bevestigt dit — dat de Russische werken steeds goed georganiseerd blijven, en dat, zoo zij bestemd zijn om hun na elkander te worden ontnomen, zulks slechts na verlies van veel volk zal gelukken.

Men kan de mogelijkheid niet veronderstellen Malakoff en het Redan te nemen, zonder zich bloot te stellen aan verliezen, die ten minste even groot zullen zijn als bij den ongelukkigen aanval op 18 Junij, daarna zal men het Quarantaine fort moeten nemen, de Russische vloot, de forten en batterijen aan de noordzijde der stad, zonder nog te rekenen het oponthoud van een treffen, dat zeer goed in het open veld kan plaats grijpen. Er is echter in het leger der geallieerden nog hoegenaamd geen teeken van moedeloosheid op te merken. Sebastopol is eene veroordeelde stad.

Men verzekert dat de Franschen eene kleine Russische batterij hebben bemagtigd, maar ik heb mij niet van de waarheid kunnen overtuigen. In de laatste gebeurtenissen heeft de vijand steeds een offensive houding aangenomen, en de grootste waakzaamheid wordt vereischt, om zijn voortgang te stuiten. Onze nieuwe batterijen zijn intusschen nog niet in staat, de Russische schepen uit hunne voordeelige stelling nader bij den ingang der haven te drijven, opdat de vloot der geallieerden tegen hen kunne ageren.

Vrij zonderling is het, dat sedert lang geene enkele bom of kogel naar de batterijen der geällieerden is afgeschoten door de twee en driedekkers in de baai. Men verzekert dat zij ontwapend zijn, hetgeen door de deserteurs bevestigd wordt; misschien is dit maar eene list, maar het is niettemin waar dat de Russische kanonnen, in de baai der scheepshelling genomen, scheepsmortieren waren.

De ontmoetingen met den vijand zijn uiterst zeldzaam. Omer-Pacha en de Franschen — deze laatsten zijn nog in hunne positie aan gene zijde van Baïdar gebleven — hebben reeds meer dan een verkenningstogt gedaan, want de Russen bevinden zich in grooten getale op de heuveltoppen, tegenover de vlakte van Balaklava.

Er wordt veel gesproken van vijf moorden, in den jongsten tijd door Turksche soldaten gepleegd. Een weinig verder dan halfweg tusschen het kwartier van den Engelschen opperbevelhebber en de markt van Kadikoi, bevindt zich een huis van gehouwen steen met twee paveljoens en de overblijfselen van een kleinen tuin. In dat gebouw woonde eene Russisch Grieksche familie, bestaande uit 4 mannen en 2 vrouwen. De Engelschen hadden die lieden toegestaan, er ongestoord te blijven wonen, alsook aan eenige arme inboorlingen van dat gedeelte der Krim; elken dag ontvingen zij hun rantsoen van het Engelsch of Fransch commissariaat.

Niet ver van de vlakte, waar zich dat huis bevindt, en op een heuvel die den weg van Kamiesch naar Balaklava bestrijkt, is een Turksch kamp, waarvan men slechts de buitengemeen groote groene tent van Omer Pacha kan onderscheiden, die hem tot verblijf dient, als hij voor eenigen tijd zijn legercorps verlaat. Dit kamp dient voornamelijk voor de instructiemanoeuvres der Turksche soldaten, die zich naar het hoofdkwartier van Omer Pacha begeven. Wij hadden dikwijls eenige dier soldaten in de nabijheid der woning van de Russisch Grieksche familie opgemerkt,' zij gingen er in onder voorwendsel water te vragen, hoewel niet ver van daar eene bron is. De bijzonderheden zijn te vreesselijk om te beschrijven; genoeg zij het te zeggen, dat de 4 mannen en eene der vrouwen laaghartig vermoord en hunne lijken gruwelijk verminkt zijn. De tweede vrouw, die de moordenaars voor dood gehouden hadden, bevindt zich nu in eene der hospitalen van Balaklava, en zij heeft verklaard, dat zij op het onverwachts overvallen zijn door drie of vier Turksche soldaten, terwijl anderen buiten de wacht hielden, en dat de moordenaars na deze gruweldaad al het geld, dat zij konden vinden, hebben meêgenomen. Zij heeft verzekerd, dat zij een of twee hunner zou herkennen. Men stelt de ijverigste pogingen in het wèrk om hen te ontdekken."

Hier volgt een minder droevig verhaal: Een Engelsch matroos zegt eene methode te weten, om na elkander alle Russische schepen in de haven te vernielen. Hij geeft voor eenige voeten onder de oppervlakte van het water zich er heen te kunnen begeven met een ontplofbaar toestel, die in den sterksten scheepswand een gat kan maken. Dit had men nu wel bij die andere vernielingstoestellen ter zijde kunnen zetten, maar hij heeft voorgesteld, het bewijs te leveren van de waarheid zijner bewering. Hij heeft bewezen, dat hij behendig genoeg is, een schip te naderen, zonder ontdekt te worden, al hield men nog zoo goed wacht aan boord. Hij zeide den officieren van het Engelsche schip *London*, dat hij des nachts dien naam op het schip zou komen schrijven, juist boven het watervlak, en dat zij alle maatregelen konden nemen, die zij verkozen, om zijne komst te ontdekken. De weddingschap werd aangenomen, dubbele rijen schildwachten uitgezet en eenige nieuwsgierige officieren bleven den geheelen nacht op den uitkijk, maar men bemerkte niets, en allen aan boord waren van meening, dat de matroos de onderneming niet beproefd had of onder weg verdronken was. Maar 's morgens vroeg ontdekte men de letters zeer duidelijk op de zijde van het schip. Men is van meening, dat hij zich eene soort van atmospherische boot heeft gemaakt, die onder het water bestuurd kan worden en voorzien is van een toestel, waardoor hij de noodige lucht krijgt. Men komt overeen, dat hij niet heeft kunnen zwemmen, zonder ontdekt te worden.

In het Engelsche leger hoort men vele klagten over het niet betalen der soldij; de laatstgezonden gelden waren niet toereikend.

In de Fransche loopgraven is een kruidmagazijn gesprongen, waarbij niemand is omgekomen, maar de werken veel geleden hebben.

In de Oostzee wordt weinig door de geduchte vloot der geallieerden verrigt.

Men zegt echter, dat er een aanval op Sweaborg, eene zeer sterke vesting, zal worden ondernomen. Anderen meenen echter te weten, dat de vloot geene andere taak heeft, dan eene gestrenge blokkade uit te oefenen, en wat niet prijs te maken is, te verbranden, althans te vernielen tot handhaving van het Europeesche evenwigt!!

Russell nam onlangs in het Engelsche Lagerhuis de handschoen op voor Italie, dat bedreigd wordt door de Republikeinen en verdrukt door de beschermers, beschermers, die weinig notitie nemen van de regten der Protestanten daar te lande. Het Protestantsche Engeland mag daarop wel een weinig toezien. Ook vroeg dezelfde Staatsman, waarom men geen vrede sloot, daar toch Turkije het Oostenrijksche vredes-voorstel aannam! Palmerston ontkende dit laatste, en verzekerde ook, dat Engeland een oplettend oog op Italie hield.

De Koningin gaat op 18 e.k. naar Londen, en zal 10 dagen afwezig zijn. Ook Koning Emmanuel Victor van Sardinie, zou aldaar ter zelfder tijd zijn, en wel om eene Gemalin te zoeken. Wel mogelijk, maar wie? De Keizerin van Frankrijk zal, zegt men, welligt om zeer interessante redenen, de feesten ter eere van Victoria gegeven, niet bijwonen. De Keizer is verheugd, meer zelfs dan Prins Napoleon!

Spanje zal 25.000 man naar de Krim zenden. Uit Barcelona? Dat zouden de Bewindslieden wel wenschen. De Cortes zouden het besluit van het kabinet tot het expediëren naar de Krim moeten goedkeuren, maar de Cortes zullen Madrid als zoodanig wel wederzien.

Men wacht een *coup d'état*, een Krim-maatregel, en wie zal zeggen of dat wel zoo heel slecht is?

Zoo is Spanje althans ongelukkig.

De Kerkelijke Staat blijft steeds in spanning, evenals Napels. De Koning vertrouwt echter op den ouden maar nog krachtigen Radetsky.

11 Aug.

Het bevestigt zich, dat ook Spanje, evenals Sardinie zich aansluit aan de Westersche Mogendheden en een contingent zal leveren voor de Krim. Zie hier wat men nader nopens deze voor Spanje zoo gewigtige zaak meldt: „Nadat de maarschalk O'Donnell twee dagen bij de Koningin op het Escuriaal had doorgebragt, keerde hij naar Madrid terug, waar onmiddelijk een ministerraad werd belegd, die zeer lang duurde en waarin besloten werd, dat Spanje zal toetreden tot het Engelsch-Fransche bondgenootschap en als een gevolg daarvan 25000 man naar de Krim zal zenden. Van dit besluit werd in den avond van 2 Augustus officieel kennis gegeven aan de gezanten van Frankrijk en Engeland. Het was alleen de heer Martinez, minister van openbare werken, die zich in den ministerraad tegen de zaak verzette. De regering zal van dezen gewigtigen stap rekenschap geven aan de Cortes en van deze de noodige gelden trachten te erlangen, om de hulptroepen naar de Krim over te kunnen voeren. Wel ingelichte personen verzekeren echter, dat de regering zulks wel is waar zegt, maar het niet doen zal. Het eigenmagtig door haar genomen besluit, zal zij ook eigenmagtig ten uitvoer weten te leggen. Zelfs hoort men verzekeren, dat de Cortes in het geheel niet meer bijeengeroepen zullen worden. Gelijktijdig wil men weten, dat den generaal Prim de graad van luitenant-generaal en de hooge betrekking van opperbevelhebber van het Spaansche leger zal toegekend worden."

De Spanjaarden hebben dus aan de ellende te huis nog niet genoeg; zij zullen ook de ellende in de Krim gaan opzoeken.

Maar waarom gaan de Spanjaarden eigentlijk naar de Krim? Hebben zij zulke zwaarwigtige grieven tegen de Russen, dat het oogenblik gekomen is, om het zwaard tegen hen te trekken? Of zouden de Spanjaarden even bekommerd en bezorgd zijn als de Franschen en Engelschen voor het gevaar, dat de Europeesche vrijheid en beschaving en het Europeesch evenwigt van de zijde van Rusland zou dreigen?

Och neen, geen van beiden! Rusland heeft, voor zoover wij weten, aan Spanje niets misdaan; zij wonen niet in elkanders buurt en komen te weinig met elkander in aanraking, om vele of groote kibbelarijen te hebben; en, al belaagde Rusland al eens de vrijheid en de beschaving in Europa, dan geloovendan wij nog, dat het in die beide opzigten in Spanje weinig zou kunnen bederven, en dat dit land, waar bijna alles buiten evenwigt is, weinig schade van eene verbreking van het Europeesch evenwigt zou ondervinden.

Maar waarom gaat Spanje dan naar het land van tranen? Om bloote redenen van Staatkunde.

De partij, die daar thans op het kussen zit en aan wier hoofd Espartero en O'Donnell staan, heeft een harden strijd tegen de geestelijkheid, tegen de carlisten, tegen de ultraliberalen en tegen . . . geldgebrek; zij gevoelt het, dat ze tegen deze gezamentlijke vijanden niet bestand is, en daarom zoekt zij steun tegen hen bij Frankrijk en Engeland. Frankrijk zal de Spaansche Regering helpen in het bedwingen der Carlisten en van de ultra-liberalen en zal met Engeland borg zeggen voor gelden, die Spanje wil leenen; Espartero eindelijk zoekt in de vriendschap met Frankrijk en Engeland een tegenwigt tegen den toorn van Pius IX en de geestelijkheid.

Espartero verklaart den oorlog aan Rusland en zendt 25.000 Spanjaarden naar de Krim, om zich en zijne partij staande te houden.

Het zijn al zonderlinge drijfveeren, die de bestrijders van Rusland in de Krim bij elkander brengen.

Keizer Napoleon komt echter in eene zonderlinge positie; het is bekend, dat de R.-Catholieke geestelijkheid haren invloed geleend heeft, om hem tot Keizer te doen benoemen, en om zijne leeningen te doen voltekenen; het is de geestelijkheid, die den oorlog tegen Rusland bijna een kruistogt voor het geloof heeft genoemd; Napoleon van zijnen kant heeft den Paus te Rome hersteld en getoond, de geestelijkheid te willen believen. En thans? thans vinden de beide afvallige zonen der kerk, Sardinie en Spanje, die inzonderheid den toorn des Pausen op zich geladen hebben, een beschermer in Napoleon! Deze is niet de gehoorzame dienaar der kerk, maar hij beschouwt de kerk als zijne dienaresse, of liever als een middel, om te regeren. Wanneer de geestelijkheid dit inziet, zal dan niet weldra vijandschap de vroegere vriendschap vervangen?

De Spaansche Minister van Buitenlandsche Zaken heeft eene circulaire uitgevaardigd, ter wederlegging van de beschuldigingen van het Hof van Rome, dat de Spaansche regering zich zou hebben schuldig gemaakt aan beleediging en hoon van de godsdienst en kerk en schending van het concordaat van 1851. De aanhef van dit hoogst belangrijk document luidt als volgt: „Met verwondering heeft de regering het vertrek van den gezant van Rome zien plaats hebben, maar het heeft haar spijt veroorzaakt, dat die gezant, bij zijn vertrek, heeft verklaard, dat hij was teruggeroepen tengevolge van een aantal feiten, die beleedigend voor de godsdienst en de kerk zijn, en die het verdrag, tusschen Z. M. en den Paus gesloten, schonden. Ofschoon het niet de eerste maal is, dat de H. Stoel zijne staathuishoudkundige en administratieve geschillen op godsdienstig terrein overbrengt, daardoor de gemoederen in beweging brengt, ofschoon de regering van H. Cath. M. niet den minsten inbreuk gemaakt heeft op de leerstellingen der godsdienst en op de H. leer der kerk, moeten toch zulke ernstige beschuldigingen plegtig en volledig worden afgekeerd. Het zal dan blijken, dat het gedrag van de H. Stoel des te meer afkeuring verdient, als hij, met voorbijgaan der hem toegekende voorzigtigheid, redenen gaf aan de vijanden der orde, om de rust op de schiereilanden te verstoren, en dus moeijelijkheden in het leven te roepen, op het oogenblik, dat het Westen reeds in zulk een moeijelijken en wettigen strijd is gewikkeld. De H. Stoel zou verantwoordelijk zijn voor de regtbank der geschiedenis, als hij een land aan de grootste gevaren blootstelde, dat steeds zoo getrouw aan de voorschriften der godsdienst is geweest. De regering heeft noch de godsdienst noch de kerk beleedigd, noch gehandeld in strijd met het concordaat van 1851."

Ook heden wordt, natuurlijk weder door welonderrigte lieden, bevestigd, dat Frankrijks Keizerin hoop geeft op een erfgenaam van de kroon. De Keizerin heeft echter zoo dikwijls reeds de verzekeringen der welonderrigte lieden gelogenstraft, dat wij ook thans niet volle waarde aan dit berigt hechten.

In de Krim lijdt vriend en vijand zeer door de hitte; vooral bij de Russen zijn daardoor vele zieken.

Telegrafisch berigt.

Parijs, 10 Aug. Gisteren waren alhier geruchten in omloop, dat Reval door de geallieerden was gebombardeerd. — De *Moniteur* bevat het rapport van den minister betrekkelijk de leening. Daaraan hebben 316,864 inschrijvers deelgenomen voor 3420 millioen francs.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

In de nieuwe bijdragen ter bevordering van het onderwijs en de opvoeding van Julij 1855 komt, in het officiëel gedeelte eene oproeping voor van sollicitanten naar den vacanten post van onderwijzer te Deest, gemeente Druten, Prov. Gelderland, onder het genot eener vrije woning, een gemeentelijk tractement van f45, *zegge vijf en veertig* gulden, en schoolgelden, welke in 1854 f25 „ *zegge vijf en twintig* gulden hebben bedragen. En voor dien post vraagt men onderwijzers van den derden rang. Art. 3 van de wet van 3 April 1806 is vergeten hier toe te passen, gedurende bijna eene halve eeuw. Het zal ons bevreemden, of er zich ook sollicitanten zullen opdoen, en of er ook een vergelijkend examen zal kunnen gehouden worden. *Handelsb.*

— Laatstleden Zaturdag is door den pastoor van Borne ter griffie der regtbank van Almelo appel aangeteekend van het vonnis, waarbij hij buiten vervolging is gesteld van de tegen hem ingediende aanklagt der verrigtte kerkelijke begrafenis. Het doet ons genoegen zulks te vernemen. De wet kent geene *ignorantia juris*. Wij hebben ons in der tijd vergist toen wij, vernemende dat de waardige pastoor was vrijgesproken, daaruit hadden afgeleid dat de zaak, door hem verrigt, niet viel onder de termen der wet, dewijl zij op *eene beslotene* plaats was voorgevallen. Integendeel, de regtbank heeft haar voor *onbesloten* gehouden en den pastoor toch vrijgesproken onder voorgeven van zijne goede trouw. *De Tijd.*

— In een partikuliere brief uit Batavia, dd. 10 Junij ll., wordt gemeld, dat er in die stad, bij inteekening, eene som van honderd duizend gulden was bijeengebragt, ter leeniging der rampen door den jongsten watersnood aangerigt. Ook waren er nog eenige afzonderlijke kleine giften en boekwerken, ten zelfden einde ontvangen.

— Men schrijft uit 's Hage aan de *Arnh. Ct.*: „Er loopt hier een vreemd gerucht. Een der predikanten dezer gemeente, ds. H., die thans eene buitenlandsche reis doet en o. a. Milaan bezocht, zou aldaar in groote moeijelijkheden geraakt zijn, wegens het niet nakomen van verordeningen ten aanzien van kerkelijke plegtigheden. Naar ik hoor, zou ds. H. bij het voorbijgaan eener processie het hoofd niet hebben ontbloot en thans tot gevangenisstraf en boete zijn veroordeeld. In hoeverre dit juist is, weet ik niet, maar dat hij in moeijelijkheden verkeert, is zeker.

— De veldwachter der gemeente Gemert (Noord-Brab.), wordt in regten vervolgd, als moetende hij zich onbehoorlijke handelingen bij het rondbrengen der stembilletten, voor de jongste verkiezing van leden voor den gemeenteraad, veroorloofd hebben.

— Men zegt, dat de ondernemers van den spoorweg van Antwerpen op Rotterdam concessie verkregen hebben tot het doortrekken van hunne spoorwegbaan van Breda over Tilburg naar 's Hertogenbosch, en dat dadelijk een aanvang met de werkzaamheden zal gemaakt worden.

's Gravenhage, 8 Aug. HH. KK. HH. prins en prinses *Hendrik*, zullen heden deze residentie verlaten en zich, naar men verzekert, naar Luxemburg begeven.

Hinteloord, 7 Aug. De officier van justitie in het arrondissement Breda is heden morgen alhier aangekomen, om onderzoek te doen naar een diefstal met inbraak, gepleegd in den nacht van ll. Vrijdag op Zaturdag. Vier personen hebben zich omstreeks elf uren, ten huize van J. v. D., ingang weten te verschaffen door een raam, waarvan zij de blinden hadden opengewrongen, zich toen naar het bed der echtelieden begeven, en deze door geduchte stokslagen gedwongen de sleutels van kasten en kisten te geven. Hunne eischen ingewilligd zijnde, hebben zij zich van verschillende gouden en zilveren voorwerpen, ongeveer elfhonderd gulden in specie en twee jagtgeweren meester gemaakt. Na het huis in alle deelen te hebben doorzocht, zetten zij zich aan tafel en aten op hun grootste gemak brood met vleesch en spek, terwijl de te bed liggenden in angst het oogenblik van den aftogt verbeidden, dat ook na den maaltijd plaats had. Naar men verzekert, is de justitie deze brutale dieven op het spoor.

Amsterdam, 9 Julij. Z. M. den koning zal op 26 dezer onze stad met een bezoek vereeren, om op 27 Aug. een bezoek te brengen te Zaandam en op 18 Aug. bij te wonen den wedstrijd van de zeil- en roeijvereeniging op het IJ.

Numansdorp, 8 Aug. Onder deze gemeente is eene afschuwelijke misdaad bedreven. De bouwman P. K. bekwam van zijn knecht eene doodelijke wond met een mes in de buik. De booswicht heeft zich terstond weggemaakt, doch is reeds opgespoord en gearresteerd.

Zwolle, 9 Aug. Gisteren avond ongeveer 9 ure tijdens de afwezigheid der bewoners, is er brand ontstaan in het huis van zekeren *Jan Pot*, timmerman te Rouveen, hetwelk met den inboedel geheel is vernield. Beide waren tegen brandschade verzekerd.

— Zekere S., ingezeten der stad Kampen, jl. Donderdag avond bij gelegenheid der kermis in het paardenspel te Zwolle zijnde, had te midden der voorstelling zijn gezelschap verlaten. Niet bij zijne vrienden, alwaar hij gelogeerd was, terugkomende, heeft men in zijne woonplaats en daar ter stede alle nasporing, doch vruchteloos, gedaan, tot dat men gisteren berigt ontving, dat zijn lijk uit den IJssel, digt bij Kampen, is opgevischt; men weet voor deze zonderlinge verdwijning en noodlottigen dood geene oorzaak te bedenken.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

De regering maakt groote toebereidselen voor de overwintering der troepen in de Krim; 1000 hutten zijn besteld, die binnen eene maand moeten geleverd zijn. — Eerlang zullen gedurende eenige dagen 1500 man daags, 100.000 houwitsers en aanzienlijke hoeveelheden buskruid per spoorweg van Lyon naar de Middelandsche zee worden vervoerd, om naar de Krim te worden ingescheept.

— De *Moniteur* bevat in zijn officieel gedeelte eene zeer opmerkelijke keizerlijke beschikking, namelijk de vergunning aan maarschalk *Vaillant*, minister van oorlog, om aan te nemen en te dragen de grootkruizen van 1o. de Leopolds orde, 2o. de Orde van Karel III, 3o. de Orde van St. Benoit d'Aviz, 4o. van het Zwaard van Zweden en 5o. van Medjidié 1e klasse. Er is bijna geen voorbeeld van, dat één persoon op denzelfden dag zoovele en zulke aanzienlijke ridderorden heeft gekregen.

— Vier officieren, behoorende tot het nieuwe korps, dat in Engeland is gevormd voor het arbeiden in de loopgraven in de Krim, zijn te Marseille aangekomen. Dit korps bestaat uit 3000 aardwerkers, welke eene verbindtenis voor drie jaren hebben geteekend; zij hebben zich verbonden, alle hun bevolen wordende werkzaamheden zelfs onder het vuur des vijands te volvoeren; hun loon zal 50 francs in de week bedragen.

— Men leest in een der bladen: Toen de koning van Sardinië slag op slag zijne moeder, zijne vrouw, zijnen broeder en zijnen zoon verloor, zag de Catholijke drukpers en voornamelijk *l'Univers*, in die wreede en achtereenvolgende verliezen eene kastijding over de kloosterwet. Thans is de heer *Veuillot*, hoofdredacteur van *l'Univers*, zelf door smartelijke verliezen onder zijne dierbaarste betrekkingen getroffen: van zijne vijf lieve dochtertjes zijn vier hare in den bloei des levens overledene moeder ten grave gevolgd. Wij nemen medelijdend deel in de smart van den Catholijken dagbladschrijver, evenals wij hebben deel genomen in die van den liberalen koning; en in beide groote rampen vinden wij eene les voor allen: Wanneer de hand Gods een gezin treft, beklagen wij dan de ongelukkigen op welke zij drukt, zonder in onze armzalige nietige harstogten, in onze twisten, de oorzaak van den goddelijken toorn op te sporen."

— Abd-el-Kader is naar Parijs ontboden, om gedurende het verblijf van koningin Victoria alhier, tegenwoordig te zijn.

— Het gerucht, dat generaal Canrobert tot maarschalk zal worden verheven, wint al meer en meer veld. Men voegt er bij, dat aan generaal Pélissier diezelfde onderscheiding zal te beurt vallen.

— Elken avond is te Parijs in de Rue Saint-Martin het huis van een herbergier, door werklieden omringd, die in den loop van den dag gewond zijn. De herbergier wascht de wonden uit, legt er iets op, verbindt ze en heelt ze allen. De geneeskundige faculteit heeft daartegen bezwaren ingebragt; de heer *Chevalier*, voorzitter van de gezondheidsraad, heeft den herbergier echter toegestaan, zijne geneeswijze voort te zetten, daar het duidelijk bewezen is, dat hij in 18 maanden 4550 personen zeer dikwijls van zware wonden, gratis genezen heeft. De bezitter van het geheim wil het naar de Krim zenden.

ENGELAND.

De 13 officieren en vlaggejonkers, behoorende tot het bij Odessa gestrande schip *Tiger*, die door de Russen in der tijd gevangen werden genomen, zijn, naar men verneemt, reeds te Stettin aangekomen, van waar zij zich direct naar Engeland begeven. Ze zijn uitgewisseld tegen een gelijk aantal Russische officieren van denzelfden rang en door een piket kozakken vergezeld tot aan de Pruissische grenzen, waar zij in vrijheid gesteld zijn. Zij waren verpligt om op hun woord van eer te zweren, in de eerste zeven maanden geen deel te nemen in den tegenwoordigen oorlog.

— De *New-York Herald* deelt mede, dat de president der Unie van den keizer van Rusland een antwoord heeft ontvangen op den brief van gelukwensching, dien eerstgemelde aan den Czaar heeft geschreven bij gelegenheid van zijne troonsbestijging. In dezen brief zegt de Czaar, dat wijlen zijn vader hem stervende heeft aanbevolen de documenten aandachtig te lezen, die hem door *Jackson*, *Clay*, *Webster* en andere mannen uit de Unie toegezonden zijn; buitendien drukt hij daarin gevoelens uit van de hoogste achting jegens de Vereenigde Staten, terwijl hij er den wensch bijvoegt, dat hij de vriendschap van deze met Rusland langer tijd moge zien duren.

— De bekende Amerikaan *Barnum* te New-York, heeft een concours uitgeschreven, niet ten behoeve van dezulken, die uitmunten in eenigen tak van wetenschap of kunst, maar — voor de vrouwen, die uitmunten in schoonheid. Hij heeft te dien einde verschillende premiën uitgeschreven, welke gezamenlijk meer bedragen dan 5000 dollars, waar onder er eene is van 1000, eene van 300, eene van 250, eene van 200, eene van 150, zes van 100, negentig van 20 en honderd van 10 dollars. De wijze hoe zulks plaats heeft, bestaat hierin: Hij zal overal in de Unie de schoone vrouwen uitnoodigen daguerreotypen, met of zonder hare namen, in te zenden uiterlijk tot 15 October e. k, als wanneer alle portretten, die ingekomen zijn, in het Amerikaansche Museum tentoongesteld zullen worden of in eenige andere daartoe geschikte localiteit. Zij, die deze vreemdsoortige tentoonstelling bezoeken, zullen bij wijze van ballotage beslissen, wie de meeste aanspraak hebben op de uitgeloofde premiën. De vrouwen, die den hoogste verworven hebben, zullen in het *World's Book of Beauty* in keurigen steendruk verschijnen, terwijl ieder dezer tien vrouwen, die zulks mogt verlangen, door den voornaamsten portretteur van New-York naar het leven zal worden afgebeeld, welk portret alsdan naar de Fransche tentoonstelling zal worden gezonden. De ingezonden daguerreotypen zullen na afloop der tentoonstelling aan de eigenaressen worden teruggezonden.

ITALIE.

Den 18 Julij heeft in de kanongieterij van *Castel Nuovo* te Napels, eene uitbarsting plaats gehad van den stoomketel. Er werkten meer dan 1000 personen in die gieterij. Door het springen van den ketel zijn meer dan 200 hunner omgekomen en vele anderen gewond geworden.

— Naar men wil, heeft de fransche regering door haren gezant bij den pauselijken Stoel, aan het hof van Rome de onvermijdelijke noodzakelijkheid onder het oog gebragt, om door hervormingen de ordeloosheid weg te nemen, die in het bestuur van den Kerkelijken Staat heerscht. Onmiddelijk na ontvangst der fransche vertoogen dienaangaande, zouden twee congregatiën van kardinalen zijn gehouden, om over de zaak te beraadslagen, doch zou het resultaat negatief zijn geweest. Het hof van Rome weigert eenige concessie te doen, en wil vooral niets weten van het overdragen van het staatsbestuur in handen van leeken, en dit toch is de dringendste en meest gewenschte hervorming.

BELGIE.

De betrekkingen tusschen ons hof en dat van Portugal nemen steeds in innigheid toe en Z. M. heeft aan den graaf *van der Straeten-Ponthoz* de zending opgedragen, hem als buitengewoon gezant bij de meerderjarigverklaring en de krooning van *Dom Pedro V* te vertegenwoordigen. Van een anderen kant heeft 's konings jongste zoon, de graaf van Vlaanderen, den koning van Portugal en diens broeder, den hertog van Oporto, bij hun vertrek tot Ostende vergezeld en alvorens afscheid te nemen, met hen aan boord van de portugesche stoomboot *Mindello* gedineerd. Dit alles doet

et geloof aan een toekomstig huwelijk tusschen den koning van Portugal en prinses *Charlotte* van Belgie immer .eer veld winnen, alhoewel er nopens het tijdstip, waarop eze echtverbindtenis tot stand zou komen, nog n ets bepaalds te vernemen is.

SPANJE.

In weerwil van de pogingen, die door de gouverneurs er provinciën aangewend zijn en van al den invloed, door e vrienden van het ministerie in het werk gesteld, neemt .e bevolking slechts zeer weinig deel aan de vrijwillige eening. Tot het einde der vorige maand moet nog niet meer ageschreven zijn dan voor 350.000 realen. De gematigde .agbladen (men weet dat, wat in Spanje gematigd heet, *eactionair* is) juichen over dit totaal gebrek aan deelneming n zij moedigen het publiek aan, om verder voort te gaan egen de handelingen der regering te protesteren, door geen leel aan de leening te nemen.

RUSLAND-TURKIJE.

Eene Engelsche stoomboot heeft Tangarog gedurende vercheidene dagen beschoten, doch is toen gestrand en door e Russen verbrand. De bemanning is gered. Berdianski verd den 22 en 23sten Julij hevig gebombardeerd.

— Aan de *Augsburger Zeitung* wordt uit het kamp voor ebastopol geschreven: „Het schijnt dat de Zouaven niet lleen de vlugste en de roekelooste strijders zijn gedurende et gevecht, maar dat zij ook de meest praktische lieden ijn, voornamelijk in de kunst van berooven der op het lagveld overgebleven dooden. Ik heb met eigen oogen ene kollektie van de meest verschillende voorwerpen gezien, loor een onderofficier der Zouaven op deze wijze bijeen erzameld, die hij in zijn ransel met zich voerde. Onder .eze voorwerpen bevonden zich 18 gouden en zilveren horologien, 65 gouden ringen, 2 paar zilveren lepels en vorken, 12 paar officiers epauletten, 21 russische imperialen, 16 papieren roebels, 4 paar zilveren sporen, eenige dozijnen beeldtenissen van de H. maagd in goud en in zilver, lie de Russen gewoonlijk op de borst dragen, gouden en zilveren officiers galonnen enz. Toen iemand dien onderofficier deed opmerken, dat een enkele russische kogel zeer gemakkelijk het spreekwoord: „zoo gewonnen, zoo geronnen" kon bevestigen, antwoordde hij al lagchende: „Bah, mijn erfgenaam zal over mij te vreden zijn."

— De Jourdain heeft tijdingen uit Tripoli medegebragt, volgens welke de Bey alleen in zijne hoofdstad nog meester was, terwijl de opstand zich over het geheele rijk had uitgebreid. Het plan der opstandelingen scheen echter niet, om den Bey van den troon te stoten, maar zij zouden bemiddeling van den sultan hebben ingeroepen, om regt te erlangen op hunne billijke grieven.

In Egypte is de toestand geheel anders. De verlichte Onderkoning gaat er voort met het invoeren van wijze hervormingen, nadat hij de Bedouinen heeft gestraft voor hunne muiterij ter zake der reeds ingevoerde hervormingen.

— Door de Porte zijn Europesche maatschappijen bij openbare oproeping uitgenoodigd om den aanleg van een ijzeren spoorweg in Turkije te ondernemen, waarbij het aanbod is gedaan van kosteloozen afstand van de gronden en het voorregt der exploitatie.

— De sultan heeft aan Omer-pacha drie rijke landgoederen geschonken, gelegen in Rumelië en Anatolië. Men zegt dat de ottomanische generalissimus niet naar de Krim terugkeeren, maar de twee legers in Klein-Azië kommanderen zal.

— Het *Journal de Constantinople* heeft eene waarschuwing ontvangen, omdat het in een zijner artikelen heeft aangetoond, dat de Russen zeer gemakkelijk naar de golf van Perzië zouden kunnen afzakken, indien zij de bergvlakten van Kurdistan bemagtigden.

— De Perzische Regering heeft op raad van Rusland, de scholen der Protestantsche zendelingen opgeheven.

— Onlangs reisden de graaf en de gravin *Podatsky* van Weenen naar Krakau. De wolven, welke in het Karpatisch gebergte nog al zeer menigvuldig zijn, kwamen bij horden aanzetten, en vervolgden het rijtuig tusschen de steden Oswiek en Zator, welke laatstgenoemde stad, nog eenige mijlen van Krakau verwijderd ligt. Zij hadden twee bedienden bij zich waarvan er een vooruit was, om postpaarden te bestellen, de andere, welke de graaf inzonderheid hoogachtte wegens zijne getrouwheid, ziende dat de wolven al nader en nader kwamen, bad zijn meester, dat hij de wolven één paard ten buit zoude geven, in welken tijd men misschien Zator wel zoude kunnen bereiken. De graaf stemde hierin toe; de knecht klom achter op het rijtuig en liet zijn paard loopen, hetwelk weldra door de wolven achterhaald, en in duizend stukken verscheurd werd. Intusschen spoedden de reizigers zoo spoedig mogelijk voorwaarts, in de hoop, de stad te bereiken, waarvan zij niet ver meer verwijderd waren. Doch de paarden waren reeds te vermoeid, en de wolven, daar zij eens bloed geproefd hadden, nog woedender geworden zijnde, hadden het rijtuig weldra weder ingehaald. In dezen neteligen toestand, riep de knecht tot den graaf: „Er is slechts nog één middel om te ontkomen: ik wil de wolven te gemoet gaan; indien gij mij zweert, als een vader voor mijne vrouw en kinderen te zorgen. Ik moet omkomen doch terwijl zij op mij aanvallen, zult gij ontkomen."

Podatsky aarselde om in te willigen; doch daar er geen uitzigt op redding meer bestond stemde hij er in toe, en beloofde hem plegtig, dat, indien hij zich zelven voor hen wilde opofferen hij voor zijn huisgezin zoude zorgen, zoolang hij leefde.

Hierop stapte de knecht onmiddelijk het rijtuig uit, ging de wolven te gemoet, — en werd verslonden!

De graaf bereikte de poorten van Zator, — en was gered.

De knecht was een protestant, zijn meester een katholiek, en deze hield naauwgezet zijn woord.

ASSEN, 11 Augustus.

Door de Provinciale Commissie van onderwijs in dit gewest zijn in hare vergadering van Woensdag j.l., na afgelegd examen, toegelaten twee onderwijzers voor den 2en rang, als *Bezema* van Annerveen en *Broek* van Meppel, drie voor den 3en rang, als *Kolthof* van Peize, *Bras* van Hoogeveen en *Uri* van Peize en vier voor den 4en rang, als *IJpma* van Zuidlaren, *Tuitman* van Diever en *Rigmond* en *Aukes* van Frederiks-oord; de laatste ook in het Fransch, terwijl een voor den 4en rang is afgewezen. In het vorig no. is abusivelijk gemeld, dat zich zes kandidaten voor den 4en rang hebben aangemeld; vijf hebben zich slechts aangeboden.

— Door den Gemeenteraad van Groningen is den 8 dezer, naar aanleiding van eene vraag van HH. Ged. Staten, of de Raad magtiging verlangt te vragen, om te onderhandelen over de regeling van den aanleg van een kunstweg van Smilde over Norg naar Groningen, na korte discussie besloten, aan Burg. en Weth. op te dragen, die magtiging te vragen.

— Tot adelborst der 3e klasse bij de Ned. Marine is o.a. benoemd *E. H. E. van Woelderen*.

— Met het fregat *de Ruyter* is van Java in het Nieuwe Diep aangekomen de tot het état major van dien bodem behoorende officier van gezondheid 3e kl. *B. Carsten*.

— In de vergadering der provinciale geneeskundige commissie van Drenthe, op den 8sten dezer gehouden, zijn geëxamineerd en toegelaten de heeren dr. *J. E. Ranneft*, als heelmeester voor eene stad, *J. S. van Marle*, als stedelijk en plattelands heelmeester, *C. S. A. Ypma*, als vroedmeester, Dr, *J. M. de Haan*, als vroedmeester, *M. A. van Leeuwen*, als stedelijk en plattelands heelmeester en vroedmeester, *J. Crull* en *W. Wolthuis*, als apothekers, terwijl een drogist is afgewezen.

— Men verneemt, dat aan de Zwolsche Stoomboot-Maatschappij is vergund, om in de maand Sept. aanstaande eene proefvaart met eene stoomboot op Drentsche hoofdvaart te houden, ten einde bij gunstigen uitslag, nog dit jaar eene schroefstoomboot van Zwartsluis over Meppel naar Assen in werking te brengen.

* **Borger, 8 Aug.** Tot groot genoegen van ons en velen onzer mede-ingezetenen kunnen wij melden, dat gisteren een orgel is aangekocht ten dienste van het Kerkgebouw der Hervormden alhier. Het bedoelde orgel is gekocht van den Heer *Freitach*, orgel- en speelinstrumentmaker te Groningen, voor eene som van ƒ 1000-„ Het moet met Nov. e. k. in de Kerk bespeeld kunnen worden. Gelukkig noemen wij eene gemeente, die leden bezit, welke ook het nuttige met het aangename weten te paren.

* **Roden, 10 Aug.** Tengevolge van den veelvuldig gevallen regen, zijn de hooilanden hier, en vooral op de Roderwolder en Peizer made, aan eene zee gelijk; het is bijna niet te gelooven, dat in zoo korten tijd er zooveel water is gevallen; vurig wordt hier naar droog weder verlangd, vooral door hen, die hun hooi nog niet hebben ingezameld. Velen zijn er, die het hooiland voor een hoogen prijs gepacht hebben, en wier hooi thans geheel onder het water bedolven is. De toekomst voor dezulken is waarlijk donker; geen hooi en bovendien de pacht betalen; zij kunnen wel hun vee verkoopen, maar hoe dan nieuw vee weder te krijgen. Hun eenige hoop is op de langmoedigheid van den verpachter.

* **Dalen, 9 Aug.** In plaats van den heer *J. Uneken*, die, na op nieuw als Raadslid weder ingekozen te zijn, voor die betrekking heeft bedankt, zijn de meeste stemmen gevallen op de heeren *C. H. A. Wineke* en *H. Reimers*, waarover in de volgende week eene herstemming zal plaats hebben.

* **Frederiksoord, 9 Aug.** Door de permanente commissie der Maatschappij van Weldadigheid is als geneesheer en tevens als chef der geneesk. dienst in alle de Kolonien, in de plaats van den W.Ed. Zeer Gel. heer *J. E. Ranneft*, te Frederiksoord beroepen de WelEd. Zeer Gel. heer *J. J. Voorhorst*, laatstelijk med. doct. te Zalt-Bommel.

* **Meppel, 10 Aug.** De persoon L. G. alhier, waarvan wij onlangs in dit blad melding maakten, wegens zijnen buitengewoneen eetlust, hebbende hij toen 2 tien cents stoeten, 20 beschuiten, 13 dikke meiknollen, 3 gedroogde schelvisschen en 2 pekelharingen opgegeten, heeft eergisteren avond, in tegenwoordigheid eener menigte toeschouwers, wederom proeven van dezen zijnen eetlust gegeven; hij heeft toen 3 a 4 oude ponden zwart brood roggebrood en een tien cents stoet in weinige oogenblikken verslonden; terwijl er bijgevoegd wordt, dat hij daarna eene halve kan jenever heeft opgedronken, die hem insgelijks uit liefhebberij was aangeboden. Men moet waarlijk verbaasd staan over eene zoo groote en wel verterende maag, daar dit verschrikkelijk eten dien jongeling in het minst niet schijnt te bezwaren.

* **9 Aug.** Eene te Brussel gevestigde Maatschappij, zich ten doel stellende om ongecultiveerde gronden door besproeijing in vruchtbaar land te herscheppen, heeft verschillende gemeentebesturen, door haren Ingenieur, den heer *W. C. Brade*, doen verzoeken, om mede te werken ter verkrijging van heidevelden, die nog ongescheiden zijn, in de Provincien Groningen, Friesland, Overijssel en Drenthe, en om ze aan te koopen voor die Maatschappij, voor ƒ 50-„ voor zooverre het vlakke en ƒ 30-„ wat aangaat het bergachtige en zandige heideveld, terwijl zij voor de veengronden van ƒ 60-„ tot ƒ 80-„ wil besteden. Deze gronden wil zij met kanalen doorsnijden, die uit de Eems zullen gegraven worden, ten einde hen zoodoende te kunnen besproeijen. Wij vernemen, dat bedoelde Maatschappij aan den heer *W. Timmer* te Beilen heeft aangeboden, om haar Commissaris in Drenthe te worden en haar zoodoende in dit reuzenwerk behulpzaam te zijn.

* In het begin dezer week heeft de heer *A. van der Vlies*, landeigenaar in de naburige gemeente Havelte, een door hem zelven aangefokten 4jarigen os van Drentsch ras verkocht voor den zeer hoogen prijs van f 225-„. Elders mogen zoodanige prijzen minder zeldzaam zijn, in Drenthe, waar deze os op ligte gronden is gemest, behoort dit dier en de prijs onder de zeldzaamheden, doch zij doet ons ook zien, dat de veeteelt in Drenthe meer en meer vooruitgaat, waartoe de onvermoeide pogingen van den heer *van der Vlies* ook het hunne bijdragen.

* In den nacht van woensdag op donderdag is te Koekange, gemeente de Wijk, de woning van den ijveren landbouwer *Roelof Luurts* met al wat zich in dezelve bevond, totaal afgebrand; 15 stuks runderen, 1 paard en eenig klein vee, waaronder verscheidene varkens en bijna al het huisraad is eene prooi der vlammen geworden. Twee varkens hebben zich zich weten te redden, en een enterpaard, dat in de weide liep, heeft de eigenaar behouden. Niets van den inboedel is verzekerd, alleen het huis. Men dacht eerst dat de broeijing van het hooi dit treffend ongeluk had veroorzaakt, doch gister avond is de dienstmeid, die wegens nalatigheid in hare werkzaamheden door den landbouwer was weggezonden, gearresteerd, en in de avond van dien dag alhier gevankelijk binnengebragt als beschuldigd van dezen brand te hebben veroorzaakt.

REDEVOERING, door den heer **VAN HEIDEN REINESTEIN** *gehouden in de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van den 28 Junij 1855, bij gelegenheid van de beraadslagingen over de afschaffing van het tonnegeld.*

Ik heb met groot genoegen het betoog aangehoord, dat zoo even door den geleerden spreker, die mij is voorafgegaan (den heer Thorbecke), is geleverd. Het doet mij intusschen leed, dat dat betoog, voor zooverre het eerste gedeelte betreft, — want over het belangrijk onderwerp der landverhuizing zal ik mij thans niet uitlaten, — mij niet heeft overtuigd van de noodzakelijkheid om dit wetsontwerp aan te nemen. Die geachte spreker heeft wel geschetst de voordeelen, aan die afschaffing verbonden; hij heeft wel gezegd, dat wij minder moeten letten op de voordeelen van de beurzen der ingezetenen, dan wel op de algemeene voordeelen, die daaruit zullen voortvloeijen, maar dit laatste is juist *quod erat demonstrandum*. Bij mij staat het niet zoo volkomen vast, dat aan die afschaffing zulke *algemeene* voordeelen zullen verbonden zijn, waarop het hier toch eigenlijk aankomt. In beginsel geef ik gaarne toe, dat de afschaffing van het tonnegeld in eene zekere mate voordeelig kan genoemd worden en niet anders dan gunstige gevolgen kan hebben; ik geef ook toe, dat zij bij de behandeling der scheepvaartwetten is toegezegd en dat dit tonnegeld sedert kon worden beschouwd als eene oude lap op een nieuw kleed, maar ik ben nog geenszins zeker, dat nu volstrekte noodzakelijkheid voor de afschaffing zoude bestaan. De redenen waarom zijn reeds gedeeltelijk door den vorigen spreker geschetst: zij wegen echter bij mij nog op eene andere wijze.

Ook ik heb twee hoofdbezwaren. Het eerste komt tamelijk wel overeen met het zijne. Zeer onlangs hebben wij een wets-ontwerp aangenomen, waarbij een stoute greep in het belastingstelsel gedaan wordt. Ik heb dien zeer zeker eenigzins gevaarlijken sprong uit overtuiging mede gewaagd, maar dat was ook in dezen mijn ultimatum vooreerst althans wensch ik niet verder te springen. Het finantiele bezwaar weegt bij mij het meest. Ik zal mij vergenoegen met de afschaffing, die wij nu gedecreteerd hebben, in afwachting, dat die ook door den anderen tak der wetgeving worde aangenomen, maar ik zal mijne stem niet geven om vooreerst één enkelen gulden belasting meer af te schaffen.

Mijn tweede bezwaar is van œconomischen aard. De œconomici zullen misschien daarom glimlagchen, en toch het is zoo. Ik ben begonnen te zeggen, dat ik *in abstracto* zeer voor de afschaffing van het tonnegeld zou zijn; meer dan éene reden, gelijk ik gezegd heb, pleit daarvoor; maar het bezwaar bestaat bij mij *in concreto*. Zoolang wij in de rij onzer middelen belastingen tellen wier afschaffing meer wenschelijk is en meer voordeelige resultaten belooft voor de vrijmaking van industrie en arbeid, zal ik mijne stem niet geven aan eene afschaffing, die in zoo verre, mijns inziens de prioriteit niet verdient. Zoolang er belastingen drukken op *bieren*, *azijnen*, *zeep*, *brandstoffen*, zal ik mijn zegel niet hechten aan het afschaffen van eene belasting, die in mijn oog veel minder drukkend of bezwarend is dan gene; want, wat men ook moge zeggen, wanneer men den tegenwoordigen voordeeligen en bloeijenden staat der scheepvaart gadeslaat, geloof ik waarlijk niet, dat men met grond kan beweren, dat die belasting zoo vreesselijk drukt. Ja, ik wil wel gelooven, dat het tonnegeld ook in verband met het reciprociteits-stelsel tegenover Frankrijk eene ongunstige zijde heeft; maar als men de statistiek van onze scheepvaart nagaat, dan kan men, dunkt mij, niet zeggen dat het tonnegeld zulk een nadeeligen invloed uitœfent en dan ondervindt de scheepvaart meer, oneindig meer druk in plaatselijke lasten en bezwaren, overblijfselen van den ouden tijd, dan in het tonnegeld. Het is, ik herhaal het, hier de vraag niet, of het in *het algemeen* en in het afgetrokkene wenschelijk zou zijn die belasting af te schaffen; dan zijn er zeer vele redenen, die het wenschelijk maken om tot die afschaffing over te gaan. De vraag is alleen: behoort het tonnegeld afgeschaft te worden zoolang er in ons belastingstelsel belastingen voorkomen, die oneindig drukkender werken voor industrie en arbeid? Ik geloof neen, Mijne Heeren.

Doch, zoo als ik begon te zeggen, het bezwaar, dat bij mij het meest weegt, is het finantiele bezwaar. Ik wensch nu eerst eens de proef af te wachten met de groote afschaffing, die wij hebben gedecreteerd. Misschien ook elders, maar vooral in Holland, zegt men, dat de voorzigtigheid de moeder is van de wijsheid. Ik wensch die gulden spreuk ook in dezen op te volgen en niet finaal door den teugel te springen, door, nu wij reeds zóó ver gegaan zijn, nog weder *dezen* grooten sprong te doen. In de vroegere voorstellen van eenige medeleden dezer Kamer had dit voorstel tot afschaffing van het tonnegeld eene geheel andere strekking; toen maakte het één geheel uit met de andere voorgestelde afschaffing van den accijns op het geslagt, die veel minder bedroeg dan de nu besloten afschaffing van dien op het gemaal. Toen de Regering het voorstelde, had het ook eene andere strekking; zij wilde toen de *gedeeltelijke* afschaffing van den accijns op het gemaal en de *geheele* afschaffing van het tonnegeld. Dit maakte te zamen dus een gesloten geheel uit. Maar de Regering is daarop te voorschijn gekomen met een ontwerp van veel verdere strekking, waarbij de schatkist een oneindig grooter offer bragt. Mij dunkt dat nu, als noodzakelijk gevolg, het voorstel tot afschaffing van het tonnegeld moest verdwijnen: want nu is het verband van vroeger verbroken, het geheel dat het maakte met de voorgestelde afschaffing van den accijns op de brandstoffen, met dien van de rogge en eindelijk met de door de Regering voorgestelde afschaffing der 23 opcenten van den accijns op het gemaal.

Ik geloof, dat nu de Regering de afschaffing heeft voorgedragen van een middel, waaraan ik met genoegen mijne stem heb gegeven, men thans zeggen moet: tot hiertoe en niet verder, en dat men eerst de resultaten moet afwachten, die wij ons voorstellen, die ons voorgespiegeld zijn, en waarvan ik van harte wensch dat zij mogen worden verwezenlijkt. Indien de toestand van Europa en de staat onzer finantien ons toelaten later weder eene afschaffing in overweging te nemen, dan verklaar ik plegtig, dat ik nog steeds de voorkeur zou geven aan de andere belastingen, die ik heb opgenoemd, en dat ik ook daarom tegen de onderwerpelijke voordragt te meer bezwaar zie, omdat, wanneer wij deze belasting gaan afschaffen, het daardoor aan de schatkist veroorzaakt verlies de vermindering van andere lasten zoo niet tegenhouden, dan toch zeker uitstellen zal, die ik voor mij zooveel wenschelijker en verkieslijker zou achten. Ik zal daarom met volle overtuiging tegen deze wetsvoordragt stemmen.

INGEZONDEN STUKKEN.

Een woord aan onze Gemeente-besturen en aan allen, die niet graag onbeschaafd willen heeten.

—

Ik rigt dit woord inzonderheid tot U, omdat ik meen, dat het juist op uwen weg ligt, er naar te hooren. Alle autoriteiten toch en de beschaafden in den lande moeten voorgaan op den weg, die allen menschen voorgeschreven is, den weg ter volmaking. Eene gestelde magt heeft niet reeds genoeg gedaan, als zij maar bloot zorgt voor de stoffelijke belangen van die aan haar zijn toevertrouwd; zij moet ook, juist door de betrekking, waarin zij tot de overige menschen staat, zooveel mogelijk, door bepalingen en inrigtingen en hulp het menschdom geestelijk vooruit zoeken te brengen. De beschaafden in den lande doen niet genoeg, als ze alleen maar voor zich zelven leven en niemand beleedigen of benadeelen, ze moeten ook door hunne geldelijke middelen en door hunne hoogere geestesontwikkeling voor de geestelijke behoeften hunner medemenschen zorgen en hen in alles goeds voorgaan. Daar zijn zoo velen zaken in het leven, waarvan men het belang niet door cijfers kan aantoonen, evenmin als de gewone, weinig ontwikkelde mensch dat kan inzien. Die zaken nu moeten de autoriteiten aanvatten en bevorderen; nog beter is 't, als de beschaafden uit eigen beweging en met vrijen wil zulks doen; want alles, wat onder de vrijheid uit het volks-

leven zelf geboren wordt, gelukt het beste en draagt de rijkste vruchten. Doch laat ik nu op het, aan het hoofd dezes genoemde woord komen. Men klaagt wel eens, dat Drenthe bij de andere provincien achteruit is, dat het uit eigen beweging niets wil of kan. Ik geloof, dat die klagt niet geheel ongegrond is. De reden ligt, dunkt mij, voor een deel in de ligging en de grondsgesteldheid der provincie, waardoor de bewoners altijd afgescheiden bleven èn van elkander èn van de overige wereld buiten de grenzen, zoodat er geene krachtige geestesbeweging kon ontstaan. Doch voor een ander deel zou ik de reden ook zoeken in de *geringe zucht en gelegenheid om te lezen.* Wat het lezen op den geest der menschen uitwerkt, behoef ik hier niet aan te toonen. 't Is één van de beste middelen, om den geest los te maken van de banden van vooroordeel, en het vooroordeel, is de voornaamste hinderpaal van alle beschaving en beweging op het gebied des geestes. In de provincie Groningen wordt veel gelezen; daar zijn zeer weinig dorpen, waar niet een of meer leesgezelschappen zijn. In de Vereen. Staten van Noordamerika leest bijna ieder, dewijl eene zee van dag en weekbladen en openbare staats- of gemeentebibliotheken ruimschoots de gelegenheid daartoe geven.

En in weinig landen is zooveel geestelijke werkzaamheid, zoo veel leven en beweging, zoo veel zucht tot vooruitgang in alle rigtingen, als juist in dat land.

En bij hoevelen in onze provincie zijn boeken geheel vreemd, eenige schoolboekjes, de bijbel en een almanak uitgezonderd! Hoe velen zullen er zijn, die niet eens eene courant lezen! Hoe velen, die zich op sommige dagen en tijden vreesselijk vervelen, en er toch niet aan denken, een boek ter hand te nemen! Men meent soms den tijd niet te hebben, en verzit toch uren met in het vuur te kijken of aan de koffijtafel te zeuren, en zoo zijn' kostelijken, zijn' korten levenstijd te vermorsen, en verschilt zoo zeer weinig van de koe, die kaauwende en altijd weerkaauwende dood eenvoudig in den stal staat. Doch daar zullen er onder die velen ook zijn, die zoo gaarne een boek zouden hebben werd hun er slechts een verschaft. Ook, bij wie de lust tot lezen wel zou ontwaken, wanneer hun de gelegenheid maar werd aangeboden. Wat is er dus te doen? Op alle dorpen leesgezelschappen, die weinig moeten kosten, of nog beter leesbliotheken op te rigten, waaruit ieder, die geen boeken kan koopen, boeken om niet kan halen. Waar een departement van de maatschappij tot Nut v. t. Alg. is, moet dit zich er meê belasten; anders moeten het de beschaafsten uit de gemeente doen. Vrijwillige bijdragen in geld of boeken worden ligt op de eene of andere wijze gevonden. Men zegt misschien, dat men toch geen lezers zal krijgen, dat de menschen geen' tijd tot lezen hebben. Ziet, dat is een vooroordeel, waarvan de ondervinding spoedig het ongegronde zal bewijzen.

Men zei het te Coevorden ook, en toch, sedert het Nut er eene bibliotheek geopend heeft, mag de Directie zich niet alleen verheugen, dat er lezers zijn, maar dat er *veel* lezers zijn, een getal boven de verwachting, en dat de lust tot leeren gedurig toeneemt.

Misschien zijn er nu weer, die zeggen, dat het in eene stad ook beter gaat dan op een dorp. 't Is mogelijk. Maar die dat zeggen, zijn, dunkt mij, niet van vooroordeelen te genezen, en slenderen liever, als de schapen, hun oud padje langs, zonder ooit te bedenken, hoe ondankbaar ze jegens den goeden God zijn, die den mensch zoo groote gaven boven het dier geschonken heeft, en zeker niet verwacht, dat men ze zal laten verroesten en verkwijnen, even als de onnutte dienstknecht, die zijn talent in de aarde begroef Laat men het maar eens proberen!

Veel is er niet aan gewaagd. Ligt komt er dan spoedig een betere tijd, wanneer de boeken zullen kunnen dienen.

Op deze bibliotheken opmerkzaam te maken, is evenwel het doel niet van dit opstel! Ik wilde wijzen op *school- of kinder-leesbibliotheken.* Groningen en Overijssel zijn ons hierin voorgegaan. In Groningen zijn wel omtrent 100 schoolbibliotheken.

Reeds voor verscheidene jaren zag men daar het groote nut er van in.

Ontwaakt de lust tot lezen reeds in kinderlijken leeftijd, dan blijft hij met de jaren groeijen en wordt tot gewoonte. Grooter geworden, zal men de boeken niet kunnen ontberen. Men zal het vreemd vinden, op de tafel of in de vensterbank niet een of ander boek te zien, terwijl men nu in zoovele huizen kan komen, zonder ergens eenig boek te ontwaren. En dat de tijd er nuttig door besteed wordt, en de kinderen van veel kwaad teruggehouden en tot veel goeds opgewekt worden, daarvan wil ik niet eens spreken.

Maar de kosten! zal men zeggen. Och! die zijn zoo groot niet. Blijf een of tweemaal 's jaars te huis van de markt, waar ge dikwijls volstrekt niets dringends te doen hebt, en ge hebt de kosten reeds voor een groot deel gevonden. Laat de gemeentekas daar eene kleine bijdrage bijvoegen (*f* 25 figureert toch op de begrooting voor schoolprijzen, die geen nut stichten), en gij zijt ruim in staat, uwe schoolbibliotheek te openen. De meester wil zich gaarne met het aanschaffen en de uitdeeling der boekjes belasten, en de kinderen willen wel lezen. 'k Zal u zeggen, hoe men te Coevorden heeft gehandeld. Bij gelegenheid van een openbaar schoolexamen in 't vorige jaar stelde de Gemeenteraad de zooevengenoemde *f* 25 in mijne handen. De burgers teekenden op eene lijst voor eene zoo aanzienlijke som, dat de kinderen daarvoor een klein feest konden hebben, en er nog zooveel overschoot, dat ik vijf en zestig enkele boekjes kon aankoopen en zoo de bibliotheek openen. Die boekjes zijn geregeld elke week uitgereikt, eerst aan de hoogste klasse der school, later aan meer kinderen, en de leeslust is bij hen nog niet verflaauwd.

Door den achteruitgang en de verminderde inkomsten van Coevorden zekerlijk gedrongen, achtte de Raad zich dit jaar verpligt, de genoemde *f* 25 niet weer op de begrooting te brengen, een maatregel, dien ik van harte betreur.

Doch mijne stadgenooten hebben dat verlies ruim vergoed. Op eene lijst ter inteekening schreef men voor ruim *f* 35. Eene aanzienlijke som, waarvoor ik hier openlijk mijn dank betuig. Bijna niemand weigerde zijne deelneming aan eene zoo nuttige instelling. Sommigen gaven veel.

Enkelen boden zich zelfs vrijwillig aan. *Zoo heeft men te Coevorden gedaan, maar zoo kan men overal doen.* De hoop bestaat daarbij nog altijd, dat de Gemeenteraad, is 't ook maar eene kleine som, iets zal geven voor de schoolbibliotheek, en dat ook het Nut naar zijne krachten zal medewerken.

Wat ik dus aan onze gemeente-besturen en aan allen, die niet graag onbeschaafd willen heeten, wilde zeggen, is dit: *rigt in alle gemeenten schoolbibliotheken op*, opdat Drenthe, is 't ook in vele dingen achterlijk, in dit opzigt althans niet de laatste zij. De kosten zijn gering, en de vruchten zullen rijkelijk zijn. Vertraagt niet in goed te doen!

COEVORDEN, 6 Aug. 1855. R. R. RIJKENS.

Mijnheer de Redacteur!

In het laatstvorig nummer uwer Courant en in verschillende andere bladen, is onder de berigten uit Meppel opgenomen een stukje, kennelijk van dezelfde hand, vermeldende, dat er onder de Israelitische Gemeente alhier eene scheuring op handen zoude zijn.

Ter rectificatie van dat berigt, kan ik u naar waarheid mededeelen, dat er in jaren zooveel eensgezindheid onder de Israelieten in Meppel niet heeft bestaan als thans, en er geen zweem van afscheiding bestaat, zoodat het bedoelde berigt geheel verzonnen is en onwaarheid bevat.

Ter wegneming van zoodanige op de gemeente geworpen blaam, die alleen den schrijver doet kennen als iemand, die gaarne een ander belastert, zult gij, Mijnheer de Redacteur! door de opname dezer regelen verpligten

Meppel, den 10 Aug. 1855. Uwen Dw. Dienaar, F.

ADVERTENTIEN.

GETROUWD:

Mr. L. CARSTEN,
en
M. P. SLOT.

Meppel, den 5 Augustus 1855.

Heden beviel zeer voorspoedig van een ZOON A. C. OVINK, geliefde echtgenoote van

G. R. W. KIJMMELL.

Assen, 10 Aug. 1855.
Eenige kennisgeving.

ZWEELOO den 9 Aug. 1855. Heden beviel voorspoedig van een ZOON F. REDDINGIUS—RIKKERS.

HAVELTE, 8 Augustus. Heden ontsliep zacht en kalm, na lange sukkeling, in den ouderdom van 70 jaren en 10 maanden, HENDRIK ROELOFS BORCHERTS, *oud Gemeente-Assessor en Godsdienst-Onderwijzer alhier*, hartelijk betreurd door zijne naastbestaanden en door allen, die hem in zijn godvruchtig en liefderijk bestaan gekend hebben.

Namens de Familie:
B. DORENBOS.

Het **BESTUUR der Drentsche Predikanten-Vereeniging** heeft de eer de LEDEN dier Vereeniging uit te noodigen tot de ELFDE GEWONE VERGADERING, te houden op WOENSDAG den 22 Augustus e.k., des voormiddags ten 10 uur, in het Logement van den heer SOMER te Assen.

Namens de Vereeniging voornoemd:
A. W. KAMP,
Scriba.

'T VERGELIJKEND EXAMEN
te *Annerveensch-Kanaal*, zie Bijdragen Junij en Julij, zal den **1 Sept.**, 's morgens tien ure, in de SCHOOL aldaar gehouden worden. De Stukken franco in te zenden vóór of op den 20 Augustus e.k. aan den heer BURGEMEESTER van Anlo.

HET VERGELIJKEND EXAMEN
voor de VACANTE ONDERWIJZERSPLAATSEN in de SCHOLEN te *Buinerveen* en *Drouwenermond*, zal worden gehouden te *Borger*, op **WOENSDAG den 15den Augustus e.k.**, des voormiddags ten 10 ure.

De Schoolopziener in het 3e District van Drenthe:
P. VAN DER VEEN.

EEN IEDER WORDT GEWAARSCHUWD,
om aan mijnen Zoon **FRANCISCUS BUISSINK niets op mijn naam te Crediteren of gelden aan hem te voldoen**, zullende dit door mij niet worden erkend.

ASSEN den 9 Aug. 1855.
J. H. SCHUITEN.

TIEN SCHEEPSTIMMERLIEDEN
kunnen tegen een **ruim, hoog loon**, geëvenredigd naar bekwaamheid, dadelijk geplaatst worden bij KATER en MEULMAN op de Noorderwerf te Groningen. — Informatiën per BRIEF of in PERSOON; — REISKOSTEN worden vergoed na getrouwe dienst.

TWEE SCHOENMAKERSKNECHTS,
VAST WERK begeerende, vervoegen zich bij
JAN SLAGTER,
Mr. Schoenmaker te Hoogeveen.

Attentie s. v. p.
Door HUWELIJKSVERTREK beveelt zich bij deze de ondergeteekende minzaamst aan tot het MAKEN en VERKOOPEN van **HOEDEN, MUTSEN enz.**, en al hetgeene verder tot het **MODEVAK** behoort. — Verzoeke een ieders gunst en recommandatie.

Molendijk wijk B 200. GEERTRUIDA SALOMONS, geb. LEERS.

HOOGEVEEN, 26 Julij 1855.

Een jongeling tusschen 16 en 23 jaa[r] geschikt voor eenig **LANDWER[K]** en genegen om zich te besteden als knec[ht] om dadelijk in dienst te gaan en 1 Mei e.k., adr[es]sere zich te Assen bij H. VISSER, meesterknecht de[r] drukkerij.

De tegen **18 Aug. e.k.** aangekondigde INZA[GE] van het

HOOI- EN BOUWLAND

van E. SCHONEKAMP te Holtheme, plaats hebben bij TEUNIS VAN D[ER] VEEN binnen Gramsbergen, en **NIE[T]** ten huize van G. J. VAN DER VEEN in den Velde.

W. F. VAN DER MUELEN, Notar[is].

BURGERLIJKE STAND.

ASSEN, 3—10 Aug. *Bev.* E. C. Raben geb. Mallon, van [...] *Overl.* IJ. Dokter, ml., geh., ruim 58 j., A. Lamberts, [...] ruim 8½; A. Hummelen, vrl., 8 j. en 3 m.; S. Poll, vrl., [...] 4 j.; E. Schipper, vrl., ruim 4 m.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 10 *Aug.*

Tarwe, Jarige	70	N.pd. *f* 15.50	Boekweit, zand	64	N.pd. *f*	[...]
„ N. Oml.	70	„ „ 13.45	„ „	66	„ „	[...]
dito.	72	„ „ 14.20	„ veen	66	„ „	[...]
„ „ Old.	70	„ „ 13.25	„ „	68	„ „	[...]
„ „ „	72	„ „ 13.90	Paardeboonen. .	*f*	8.25	à [...]
Rogge, N. Inl.	64	„ „ 9.20	Groene Erwten.	„	—.—	à —
„ „ „	66	„ „ 9.70	Graauwe „	„	0.00	à 00
„ „ „	68	„ „ 10.20	Koolzaad . . .	*f*	13.50	à 1[...]
Haver, N. dikke	40	„ „ 4.05	Gort, grove .	„	10.25	à 10
„ „	42	„ „ 4.25	Gort, parel ,	„	14.00	à 14
„ Voer	36	„ „ 3.60	Olie, raap per vat		55.00	à —
„ „	40	„ „ 4.10	Raapkoeken.			à —
„ Zwarte	36	„ „ 3.60	Lijnkoeken		—.—	à —
„ „	40	„ „ 4.00	Boter ¼ ton. . . .		—.—	à —
Garst, N. wint.	54	„ „ 5.90	Boter ⅛ „			à —
„ „ „	56	„ „ 6.30				
„ „ zomer	56	„ „ 0.—				
„ „ knob.	60	„ „ 6.65				

Tarwe ruim prijshoudend. — Rogge 30 ct. hooger [ver]kocht. — Boekweit 10 ct. en Gerst 20 cent aange[no]mer. — Haver nagenoeg in een doen. — Boonen en G[...] stil. — De aanvoer van Koolzaad bedroeg heden ruim [...] last, zeer ongelijk van kwaliteit en droogte en vond in beste kwaliteiten nog al eenige vraag, mindere afwijke[nde] soorten weinig begeerd en veel onverkocht gebleven. Raapolie in een doen.

ASSEN, 9 Aug. Rogge: N. *f* 10.30. O. *f* 9.65 tot *f* 10[...] Boekweit *f* 7.80 tot *f* 8.60. Boter 90 a 92⁵ ct. het N. ℔. A[ar]dappelen *f* 0.00 a *f* 0.00. Stroo *f* 0.00. Prijs van het Roggebro[od] *f* 0.72 de 6 N. ℔.

MEPPEL, 9 Aug. Rogge *f* 10.25 a 10.75. Boekweit *f* [...] a *f* 8.75. Boter 1½ N. ℔ *f* 1.30 a *f* 1.52⁵. Boter per ⅛ [...] *f* 18.00 a *f* 00.00.

COEVORDEN, 6 Aug. Rogge *f* 10.00. Boekweit *f* 8.[...] Boter *f* 0.65.

HOOGEVEEN, 7 Aug. Rogge *f* 10.47⁵. Boekweit *f* 8.[...] Haver *f* 0.00. Honig per ℔ *f* 0.00. Boter het N. ℔ *f* 0.85.

AMSTERDAM, 8 Aug. TARWE. Poolsche ruim prijsho[u]dend, andere soorten als voren; 128 ℔ bonte Poolsche *f* 49[...] 128 ℔ dito *f* 485, 490; 128 ℔ dito *f* 492; 130 ℔ dito *f* 50[...] 134 ℔ Kubanka *f* 480; 121 ℔ bonte Eider *f* 410; 124 bla[uw]puntige Vriesche *f* 420; 121, 124 ℔ Groninger *f* 400, 415. ROGGE tot hooger prijzen, doch met minder handel; 11[...] Pruissische *f* 415; 121 ℔ Donau *f* 320; 121, 124 ℔ Ro[...] *f* 315, 325; 120 ℔ Pommer *f* 312; 122 ℔ Holsteinsche *f* 31[...] 120 ℔ Norder f 315; 119 ℔ Inlandsche f 305. — GARST ho[o]ger; 112, 114, 116 ℔ Deensche f 220, 226, 232. — HAV[ER] zonder handel. — BOEKWEIT onveranderd; 120 ℔ Holstein[sche] f 260. — Voor Witte ERWTEN op zolder werd f 9½ gebo[den] doch tot f 10 gelaten; er was niets aangevoerd. — KOOLZA[AD] hooger betaald; Haarlemmermeer £ 75, 80, 80½ per last, f [...] per mud; op 9 v. Olie in Sept. en Oct. £ 94; Nov. £ 95. LIJNZAAD zonder handel. — RAAPOLIE zeer willig; op [...] f 56½; Vliegend f 55¼, ½; 1o. Sept. f 54, ½, ¼; O[...] Nov. en Dec. f 54, ¼, 54. — LIJNOLIE stil; op 6w. f 44[...] Vliegend f 43; op het Najaar nominaal; 1o. Sept. f 43¼; [...] f 43¾; Nov. f 44; Dec. f 44¼. — HENNEPOLIE op [...] f 47¾; Vliegend f 46½. — RAAPKOEKEN per 1040 st[uks] f 100. — LIJNKOEKEN per 104 stuks f 13½ a 16. — MOU[T]WIJN f 20 per vat contant; tot deze verhooging stiller. — J[E]NEVER 100 % Amst. proef 24 a 24½ per vat contant.

Vrijdag, 10 Aug. Tarwe prijshoudend: 128 pd. nieuwe b[onte] Poolsche f 492. Rogge mede prijshoudend: 119 pd. Pruissi[sche] f 315. Gerst en Boekweit onveranderd. Haver zonder ha[ndel]. Koolzaad onveranderd: op 9 vat op het Najaar 95 £. Raa[polie] op 6w. f 57¼; vlieg. f 56; op het Najaar f 54¼. Lijnoli[e] 6w. f 44¼; vlieg. 43.

GRAANPRIJZEN en BROODZETTINGEN.

De gemiddelde prijzen der rogge en boekweit op de nage[noemde] weekmarkten gedurende de tweede helft der maand Julij l.l. [heb]ben bedragen per mud: *Assen*, rogge *f* 9.51¼, boekweit *f* 7.8[...] *Coevorden*, rogge *f* 9.50, boekweit *f* 8.00. *Hoogeveen*, r[ogge] *f* 10.00, boekweit *f* 8.15. *Meppel*, rogge *f* 10.22⁵, boek[weit] *f* 8.50. De zetting van het roggebrood is laatstelijk bep[aald] Hoogeveen, de 6 Ned. ponden 72 ct.

ASSEN den 10 Aug. 1855.

227STE STAATS-LOTERIJ. EERSTE KLASSE.

2de Lijst. No. 13189 f 5000. No. 9230 f 2500. Nos. 45[...] 10459 ieder f 1250. Nos. 18964 en 19990 ieder f 1000. [...] 3569, 6806, 18392, 19470 en 19846 ieder f 400. Nos. 5[...] 16187 en 18063 ieder f 200. No. 8439, 9228, 16140 en 1[...] ieder f 100. — 3de Lijst. Nos. 1523, 2654 en 13188 ieder f 1[...] Nos. 872, 1374, 6110 en 19719 ieder f 400. Nos. 8134 en 1[...] ieder f 200. Nos. 7387, 8464, 15481 en 19325 ieder f 100. 4de Lijst. Nos. 5049 en 5232 ieder f 1000. Nos. 10218 en 1[...] ieder f 100.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 9 *Aug.* 1855.

			GEBLEVEN.				GEBL[EVEN].
Nederl. W. S.	2½	pct.	63¾	*Polen.* Oblig.	4	pct.	7[...]
„ „	3	„	76	*Spanje.* Oblig.	1	„	1[...]
„ „	4	„	93½	Obligatien	3	„	
Amort. Synd.	3½	„	90¼	Binnenl.	3	„	30[...]
Handelm.	4½	„		Amortisable			4[...]
O.I. Leening	4	„		Bewijz. Coup.			4[...]
Aand. Holl. Spoorw.				*Oostenrijk*,			
Aand. Rijn Sp.	4½	„		Oblig. Goll	5	„	
Haarl. Meer	5	„		„ „	4	„	
Rusl. Ob. Hope	5	„	103⅜	„ Metal.	5	„	62[...]
Dito 1828/29	5	„	102⅜	„ „ N.	5	„	73[...]
Cert. 1831/33	5	„		„ „	2½	„	31[...]
Dito 1840	4	„	78½	*Belgie*, Cert.	2½	„	
Dito Stieglitz	4	„	77⁹⁄₁₆	Rothschild	2½	„	51[...]
Ins. in Assign.	6	„	59⅛	*Portug.*, Oblig.	3	„	39[...]
Cert. van dito	6	„	60⅛	„	4		
				Amerika Bank-Act.			

GEDRUKT BIJ GRATAMA TE ASSEN.

de Maatschappij hare verpligtingen jegens de verkoopers gestand doet.

»Zij willen, — dat de Maatschappij de omliggende gronden tot op eenen afstand van 3000 ellen zal doen booren en waterpassen.

»Zij willen, — dat de Maatschappij nu reeds zal opgeven, welke wegen en voetpaden, bruggen en vonders de Maatschappij, in later dagen, op den ondergrond der veenen zal doen maken.

»Directeuren achten het ongeraden, ja ondoenlijk, aan dat alles te voldoen.''

Dit verslag is in April in het licht gegeven, in Mei is de beschikking van den Minister gevolgd; in het voorgelezene nu ligt geene schandelijke beschuldiging, maar het bevat eene verdediging jegens de aandeelhouders van de handelingen van het bestuur, en speciaal waarom de beschikking op de aanvrage tot verveening is vertraagd. Maar, zooals ik zeide, ik geloof, dat de zaak genoegzaam is toegelicht, een onderzoek door eene Commissie zou geen doel treffen, integendeel ik ben van oordeel, dat het wenschelijk is, dat de harmonie tusschen het Provinciaal Bestuur en de Maatschappij hersteld wordt; voor de zaak zelve, voor het belang van de Provincie, die wij vertegenwoordigen, zou zulks zeer gewenscht zijn.

De heer *van der Wijck*: Er is zooveel over deze zaak gesproken, dat ik mij reeds kwaad begin te gevoelen; ik zou daarom wel een onderzoek verlangen, om te weten, aan welke zijde de schuld is.

De heer *Vos*: Ik moet opkomen tegen de uitdrukking, door den heer *Sluis* gebezigd, dat het adres om vergunning tot verveening was onvolledig en onbekookt; het bestaande Reglement is te dien opzigte nageleefd, maar de zaak is door Ged. Staten gekookt, en overgekookt en te gaar gekookt, zoodat de Maatschappij ze niet kan gebruiken.

De heer *Sluis*: Het beeld is door den heer *Vos* briljant uitgewerkt, dat moet worden erkend. Laat de aanvragen worden onderzocht; de Vergadering kan dan over de rijpheid of gaarheid, als wij dat beeld zullen behouden, oordeelen. Hier in de Vergadering ontbreekt op dit oogenblik een thermometer, die den graad zou kunnen aanwijzen. Wat betreft het weinig beteekenende der periode in het gedrukt verslag der Maatschappij, men leze die in hun verband, en zal dan kunnen oordeelen. Ik blijf op onderzoek staan.

De heer *van Echten van Holthe*: Ik moet ook van mijne zijde op een onderzoek door eene Commissie aandringen; de zaak is nu half openbaar geworden en half niet; ze dient geheel aan het licht te komen.

De heeren *J. Tonckens* en *Meursing* dringen insgelijks op onderzoek aan.

De heer *Oosting*: Ik geloof niet, dat een onderzoek noodig zal zijn.

De heer *J. T. Homan*: Ook mij komt een onderzoek minder direct noodzakelijk voor.

De heer *Sluis*: Het verwondert mij zeer, dat de heer *Oosting* nu tegen onderzoek gestemd is. Na hetgeen van hem is uitgegaan, is dit op zijn minst vreemd.

De *Voorzitter*: Ik zal alsnu mijn voorstel in omvraag brengen, dat nl. alle stukken, betrekkelijk deze zaak bij de Staten worden overgebragt, en eene Commissie uit hen worde benoemd, om dezelve te onderzoeken.

In omvraag gebragt zijnde, wordt dit voorstel aangenomen met 19 tegen 6 stemmen, die van de heeren *Hoenderken*, *Oosting*, *J. T. Homan*, *Alingh*, *C. W. E. Kijmmell* en *Hesselink*, terwijl de heer *Vos* zich buiten stemming hield.

De *Voorzitter*: Ik verzoek, dat de vergadering zelve de leden der Commissie benoeme; doch alvorens daartoe over te gaan, stel ik voor een half uur reces te nemen.

Dienovereenkomstig wordt besloten.

Na wederopening der Vergadering blijkt het, dat acht leden, de heeren *Sluis*, *R. A. van Echten van Holthe*, *H. G. van Holthe van Echten*, *L. Homan*, *Willinge*, *Alingh*, *W. F. Kijmmell* en *Roelink* niet zijn teruggekomen; er zijn dus 18 leden tegenwoordig.

De *Voorzitter*: Ik verzoek de heeren *W. L. Tonckens*, *Pelinck*, *C. W. E. Kijmmell* en *de Jonge*, om als stemopnemers te willen fungeren.

De heeren *Vos*, *Oosting*, *J. Tonckens* en *Meursing* houden zich buiten stemming.

Bij de stemming voor het 1e lid bekomen de heeren *J. T. Homan* 10, *v. d. Vlies* 3 en *Kniphorst* 1 stem, bij die voor het 2e lid, de heeren *v. d. Vlies* 12, *Nijenhuis* 1 en *Pelinck* 1 stem, de (heeren *Alingh* en *Willinge* komen in de Vergadering terug); bij die voor het 3e lid de heeren *C. W. E. Kijmmell* 12 en *Pelinck* 4 stemmen; bij die voor het 4de lid de heeren *Nijenhuis* 15 en *Pelinck* 1 stem, bij die voor het 5de lid de heeren *Kniphorst* 7,

elinck 7, *Caspers* 1 en *Hoenderken* 1 stem, terwijl bij ene tweede stemming de heeren *Kniphorst* 10, *Pelinck* , *Caspers* 1 en *Hoenderken* 1 stem erlangen.

De *Voorzitter*: Ik proclameer aldus als leden der Commissie de heeren *J. T. H. Homan*, *v. d. Vlies*, *C. V. E. Kijmmell*, *Nijenhuis* en *Kniphorst*, en bedank de heeren stemopnemers voor de genomene moeite. Ik stel tevens aan de vergadering voor, om van Z. M. den Koning vergunning te vragen, dat de Commissie ook na het uiten der vergadering hare werkzaamheden kan voortzetten. Dienovereenkomstig wordt besloten.

De heer *Sluis* komt in de Vergadering terug.

De heer *J. T. Homan*: Ik zou wel wenschen, dat de taak der Commissie naauwkeurig omschreven werd, en daaromtrent geene onzekerheid overbleef.

De *Voorzitter*: De taak der Commissie zal zijn, om de geheele zaak der Midden-Kanaalmaatschappij van af de aanvrage om concessie tot nu toe te onderzoeken, en van de bevinding verslag te doen.

De heer *van der Vlies*: In het verslag van Ged. Staten aan de Staten is alleen gehandeld over de aanvrage om concessie tot verveening en over hetgeen deswege tusschen Ged. Staten en de Kanaalmaatschappij is voorgevallen; ik geloof. dat de interpellatie van den heer *Oosting* alleen betrekking had tot het verzoek om verveening, en dat ook het onderzoek der Commissie alleen over dit punt dient te loopen; volgens den heer Voorzitter zou de taak der Commissie zich veel verder uitstrekken.

De *Voorzitter*: Ik meen, dat het eene uitgemaakte zaak is, dat het onderzoek der Commissie moet loopen over de geheele zaak van de Midden-Kanaalmaatschappij: wat in deze zaak gebeurd is, staat het een met het ander in naauw verband; een gedeelte alleen kan niet gevoegelijk behandeld worden.

De heer *Oosting*: Ik geloof, dat het allezints noodig is, dat de opdragt aan de Commissie goed gepreciseerd worde; mijne interpellatie strekte alleen voor zoo verre het verzoek om vergunning tot verveening betreft; ik oordeel, dat het onderzoek der Commissie zich ook niet verder moet uitstrekken.

De *Voorzitter*: Ik wilde den heer *Sluis* wel gevraagd hebben, of het ook niet zijne bedoeling was bij het aandringen op een onderzoek, dat de *geheele* zaak werd onderzocht.

De heer *Sluis*: Ik moet verklaren alleen op een o
derzoek aangedrongen te hebben, maar het kan niet
anders, of dit onderzoek moet zich over de *geheele* z
uitstrekken; de beschuldiging, tegen Ged. Staten ingebr
dateert van bijna den aanvang af, dat de zaak van
Midden-Kanaalmaatschappij bij Ged. Staten in behandel
is gekomen.

De heer *W. L. Tonckens*: De taak der Commissi
mijns inziens reeds bepaald. De Voorzitter heeft voo
steld, dat *alle* stukken, de *geheele* zaak betreffende,
de vergadering zouden worden overgelegd, en dat een
derzoek van al die stukken aan eene Commissie werd
gedragen.

De heer *van der Wijck*: Ik heb op een onderzoek a
gedrongen, omdat ik daarvan eene volledige en schitteren
regtvaardiging van Ged. Staten verwacht; zoo deze het
volg daarvan niet was, ik zou Ged. Staten niet meer kunnen v
trouwen, zooals ik tot nog toe gedaan heb; voor deze re
vaardiging en ten einde ik Ged. Staten bij voortduring k
ne vertrouwen, is een onderzoek der *geheele* zaak nood

De heer *J. T. Homan*: Ik zou in allen gevalle h
hoofd-onderwerp, waarover het onderzoek der commis
moet loopen, wel willen bepaald zien.

De *Voorzitter*: Het hoofdonderwerp is moeijelijk aan
geven, het moet in het algemeen in onderzoek bestaan.

De heer *Sluis*: De Commissie zal moeten onderzoek
of de Ged. Staten al dan niet hun pligt ten aanzien d
Maatschappij gedaan hebben.

De heer *van der Vlies*: Ik ben van oordeel, dat
Commissie de stukken dient te onderzoeken en dan e
relaas behoort op te maken van hetgeen Ged. Staten in
ze zaak hebben gedaan, hetwelk zij vervolgens aan de S
ten moet overgeven, die daaarover dan kunnen oordeel
Zoo de Commissie echter ook een oordeel moet uitsprek
dan zou ik geen lid der commissie wenschen te zijn.

De *Voorzitter*: Ik geloof, dat het uitspreken van e
oordeel niet tot de taak der Commissie behoort.

De heer *Sluis* spreekt in gelijken zin.

De *Voorzitter*: Ik stel voor om de resumtie van de
tulen dezer vergadering aan Ged. Staten op te dragen.

Dienovereenkomstig wordt besloten.

De *Voorzitter*: Ik sluit alsnu, in naam des Konin
deze zomervergadering van de Staten van Drenthe.